

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej, v právnej veci navrhovateľa **M. M.**, bytom Ď., H., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, **o výšku invalidného dôchodku**, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 12. augusta 2011, č. k. 2Sd/64/2011-25, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 12. augusta 2011, č. k. 2Sd/64/2011-25 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 12. augusta 2011, č. k. 2Sd/64/2011-25 potvrdil rozhodnutie z 20. decembra 2010 číslo X., ktorým odporkyňa podľa § 70 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a podľa čl. 52 ods. 1 písm. a/ a ods. 4 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009, priznala navrhovateľovi od 13. júla 2010 invalidný dôchodok v sume 167,00 EUR a v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 404/2010 Z. z., ktoré ustanovuje percento zvýšenia dôchodkovej dávky, od 1. januára 2011 tento zvýšila na sumu 170,10 EUR mesačne.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, odporkyňa v danej veci rozhodla na základe posudku posudkového lekára sociálneho poistenia, pobočky Sociálnej poisťovne Prešov z 3. novembra 2010 vypracovaného na základe odborných nálezov z kardiologického, neurologického, ORL vyšetrenia ako aj psychologického vyšetrenia, a ďalších lekárskeho správ založených v zdravotnej dokumentácii navrhovateľa, pričom uviedla, že navrhovateľ trpí na organickú depresívnu poruchu, obojstrannú perцепčnú stratu sluchu a esenciálnu hypertenziu, pričom za rozhodujúce zdravotné postihnutia určila duševné choroby a poruchy správania, ktoré zaradila pod kapitolu V. položku 1 písmena a/ prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a určila 45 %-tnú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Za iné zdravotné postihnutia určila choroby zmyslových orgánov, ktoré zaradila pod kapitolu VII. položku 5 oddiel B, sluch prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení a zvýšila percentuálnu mieru o 10 %. Po podaní opravného prostriedku odporkyňa zdravotný stav navrhovateľa neposudzovala z dôvodu, že bol podaný oneskorene, pričom zotrvala na pôvodnom posudku o zdravotnom stave navrhovateľa z 3. novembra 2010.

Krajský súd pri posudzovaní včasnosti podaného opravného prostriedku vychádzal z oznámenia pošty Kladno I, že táto pošta žiadnu zásielku od odporkyne navrhovateľovi nedoručovala, preto považoval podané odvolanie za včas podané. Napadnuté rozhodnutie odporkyne ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu preskúmal a zistil, že navrhovateľ v opravnom prostriedku, v ktorom vyslovil nesúhlas s priznanou sumou invalidného dôchodku. S prihliadnutím na skutočnosť, že navrhovateľ nepredložil žiadne nové odborné lekárske nálezy, ktoré by odôvodňovali prípadnú zmenu posudku posudkového lekára o ním tvrdenom zdravotnom stave, najmä o tom, že jeho zdravotné problémy sú takého charakteru, ktoré odôvodňujú navýšenie percentuálnej miery oproti určenej 55% miery označil za neadekvátne tvrdenie navrhovateľa, že sa za 8 mesiacov v roku 2011 nedostavil na potrebné vyšetrenia z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, dospel k názoru, že odporkyňa v danej veci rozhodla v súlade so zákonom a preto jej rozhodnutie z 20. decembra 2010 číslo X. ako vecne správne potvrdil.

Rozsudok napadol navrhovateľ prostredníctvom právnej zástupkyne včas podaným odvolaním. Namietal, že krajský súd v danej veci nevykonal dostatočné dokazovanie a z vykonaného dokazovania vyvodil nesprávny právny názor. Trval na tom, že jeho zdravotný stav po psychickej i fyzickej stránke zodpovedá minimálne 70% miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a za takéhoto zdravotného stavu nemôže vykonávať

žiadnu zárobkovú činnosť. Z uvedeného dôvodu žiadal rozsudok krajského súdu zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie, prípadne ho zmeniť a napadnuté rozhodnutie odporkyne zrušiť s tým, aby o výške jeho dôchodku znova rozhodla pri komplexnom prehodnotení jeho zdravotného stavu z hľadiska poklesu miery jeho schopnosti vykonávať akúkoľvek zárobkovú činnosť. Zároveň žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia.

Odporkyňa uviedla, že na základe preukázaného skutkového stavu je jej napadnuté rozhodnutie z 20. decembra 2010 číslo X. vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP a podľa § 250s OSP preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť.

Nárok na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods.1 zákona o sociálnom poistení podmienený (okrem iného) invaliditou poistenca, teda tým, že poistenec pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení).

Pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok je teda rozhodujúcou otázkou vplyvu dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti. Posúdenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa § 71 pritom nemôže pozostávať len z podradenia zdravotného postihnutia, ktoré je podľa posudkového lekára rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu pod niektoré zdravotné postihnutie uvedené v prílohe č. 4 (§ 71 ods. 5), ale je treba brať zreteľ aj na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí (§ 71 ods. 6). Pokles sa pritom posudzuje (§ 71 ods. 4) na základe lekárskeho správ a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja a liečby, komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti pracovnej rehabilitácie a rekvalifikácie.

Treba zdôrazniť, že odporkyňa má povinnosť rozhodovať na základe skutočného stavu vecí. Za tejto situácie musí sama z úradnej povinnosti vykonať všetky dôkazy, smerujúce k jeho riadnemu zisteniu. Dôkazy, ktoré sú podkladom jej rozhodnutí musia mať taký charakter, aby nebolo možné pochybovať o ich hodnovernosti a objektívnom posúdení

skutočného stavu veci. Dôkazom v konaní o dávkach podmienených dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom sú odborné nálezy, odborné posudky, znalecké posudky a stanoviská.

V konaní bolo nesporne preukázané, že odporkyňa vzhľadom na to, že opravný prostriedok navrhovateľa, ktorý nesúhlasil s posúdením svojho zdravotného stavu posudkovým lekárom pobočky, považovala za oneskorene podaný, v danom prípade nepostupovala štandardným spôsobom, pretože opravný prostriedok nezaslala na komplexné posúdenie jeho správnosti, úplnosti a presvedčivosti posudku. V danej veci nevykonala odporkyňa všetky dôkazy, smerujúce k zisteniu skutočného stavu veci o zdravotnom stave navrhovateľa a krajský súd napriek tomu, že o tejto skutočnosti vedel, dokazovanie nedoplnil, ale vo veci rozhodol. Ak súd prvého stupňa rozhodol veci napriek tomu, že zdravotný stav navrhovateľa nebol komplexne prehodnotený, bolo potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 OSP rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní úlohou krajského súdu bude opätovne sa vecou zaoberať a uložiť odporkyňi doplniť dokazovanie novším odborným vyšetrením navrhovateľa, zabezpečiť, aby jeho zdravotný stav bol opätovne posúdený a vysporiadať sa so všetkými námietkami vznesenými navrhovateľom o jeho zdravotnom stave.

Až po doplnení dokazovania v uvedenom smere súd môže vo veci objektívne rozhodnúť o zákonnosti rozhodnutia odporkyne.

V novom rozhodnutí krajský súd rozhodne znova aj o náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. novembra 2012

JUDr. Elena Závadská, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská